

2007.g. decembris (26/27)

Prezidenta pārdomas: Gads nebija garlaicīgs

Inese Immure

Vēl dažas dienas, un mēs cits citu sveiksim Ziemassvētkos un vēlēsīm laimīgu Jauno, 2008. gadu. Gadu mijā cilvēki parasti izvērtē padarīto un domā par to, kas būtu paveicams nākamajā. Šoreiz atskatīties uz padarīto „Kopsolī” lūdz **LNS prezidentu Arnoldu Pavlinu.**

Kā pagāja Latvijas Nedzirdīgo savienībai 2007.gads? Solijāt, ka šis gads nebūs garlaicīgs.

Vai tad bija? Man likās, ka notika tik daudz un tik dažādas lietas, kā nekad agrāk. Uzskaitīt vien jau prasītu pusi Kopsolī apjomu. Man pašam atmiņā vislabāk palicis festivāls Rēzeknē ar gājienu pie Māras, Kluso roku noslēgums Valmierā ar plaukstu nospiedumu atstāšanu kluba ēkas betona pamatos un Nedzirdīgo dienas koncerts “Dziedošās rokas” ar ārzemju nedzirdīgo pašdarbnieku uzstāšanos un tālākais draudzības vakars Rītausmā. Domāju, ka visiem, kas strādāja, kas piedalījās lai nu kas, bet garlaicīgi nebija nemaz. Un vēl. Pēc veikto darbu apjoma šis gads laikam bija vissaspringtākais visā manā darbības laikā. Pat pārāk saspringts. Ceru, ka nākošie tomēr būs mierīgāki. Kaut nedaudz.

Piekritisiet, ka joprojām pastāv smaga situācija ar nedzirdīgo zīmju valodas tulka pakalpojumu nodrošināšanu. Vai gaidāmi kādi uzlabojumi šajā jomā?

Redziet tas ir tā, nedzirdīgo tulku problēmas risināšanai LNS izveidoja SIA Komunikāciju centrs, par tā darbu atbild viceprezidents E. Vorslovs. Nebūs korekti, ja es sākšu komentēt vai dot viņam padomus avīzes slejās. Ceru, ka viņš atradīs iespējas un variantus šī pakalpojuma nodrošināšanai. Atklāti sakot – stāvoklis nav viegls.

Ne mazāk sāpīgs jautājums ir titrēto televīzijas raidījumu trūkums. Cik ilgi vēl būs jāgaida, lai mēs, nedzirdīgie un vārdzirdīgie, varētu baudīt tādas pašas tiesības kā dzirdīgie?

Negribu būt demagogs, tāpēc teikšu atklāti – domāju, ka nekad tā nebūs. 2000 cilvēkiem TV nekad netitrēs vai netulkos visas programmas. Ir bagātas valstis, kurās dzīvo simti tūkstoši nedzirdīgu cilvēku un kurās pieejamība TV sniegtajai informācijai ir daudz sliktāka nekā Latvijā – mums, pateicoties Valsts valodas likuma prasībām, tiek titrētas ļoti daudzas filmas. Es te kādreiz paskaitīju – katru dienu 4 līdz 5 filmas sanāca. Jautājums – kurš normāls cilvēks var dienā sēdēt pie televizora tik ilgi? Protams, ka katram ir savas intereses un vienmēr ir tā, ka titrē to filmu, kas neinteresē, bet netitrē to, ko es gribu redzēt. Mani vairāk interesē jaunāko ziņu titrēšanas problemātika. Starp citu – 2008. gadā mums būs jauna programma «Redzesloks».

Un vēl. Visas šīs TV būšanas, manuprāt, ar laiku ies mazumā. Aizvien vairāk cilvēku mājās būs internets. Un, ja tas ir mājās, tad nu runāt par kaut kādu informācijas badu ir vienkārši muļķīgi. Visa pasaule vaļā, spēj tik smelt. Un vēl – arī digitālās TV ieviešana var dot pozitīvus rezultātus.

Piekrītu, ir katru dienu dažas titrētas filmas, bet titri ir tikai Krievijā ražotajām filmām un krievu raidījumam «Logi»...

Jā? Visos kanālos? Arī 21. kanālā? Arī TV 1000? Manuprāt, tagad jau reta ir māja, kurā nav satelīttelevīzijas. Neaizmirsīsim arī teletekstu. Es atkārtošu –

nedomāju, ka stāvoklis ir labs, domāju, ka tas ir daudz labāks nekā tajā pašā jūsu pieminētajā Krievijā.

Vairāki nedzirdīgie Jaunajā gadā vēlas, lai LNS panāk viņiem bezmaksas braukšanu gan pilsētas, gan starppilsētu sabiedriskajā transportā. Tāda iespēja nedzirdīgajiem esot kaimiņvalstī Lietuvā. Cik reāla ir šī vēlēšanās?

Jā, ja es būtu Salavecis, tad uzreiz teiktu – lūdzu! Jūs paši lasiet avīzes un skatieties TV, padomājiet cik reāla ir šo «vairāku nedzirdīgo» vēlme? Tikpat labi var teikt, ka vairāki nedzirdīgie grib, lai veikalā «Rimi» viņiem dāvina produktus bez maksas.

Iepriekšējā gadu mijā Jūs vēlējāties, lai visi paliktu Latvijā. Tomēr ne tikai dzirdīgie, bet arī daudzi nedzirdīgie ir atraduši darbu ārzemēs un tur jūtas apmierināti ar dzīvi. Ko Jūs par to varat teikt?

No vienas puses, es domāju, ka tas ir teicami, ka mūsējie brauc strādāt, nodrošināt cienījamus dzīves apstākļus ārzemēs. Rodas kolosāla dzīves pieredze, jauni draugi, atmiņas uz visu mūžu. No otras puses, es ceru, ka viņi atgriezīsies Latvijā. Par to es runāju pērn. Nekur nav tik labi kā mājās. Nekur.

Šis ir piecpadsmitais gads, kopš esat LNS prezidenta krēslā. Kā pa šiem gadiem ir mainījusies valsts un sabiedrības attieksme pret nedzirdīgiem cilvēkiem?

Mēs esam daudz atpazīstamāki. Mums ir ļoti augsta autoritāte. Ar mums rēķinās, mūsu viedokli uzklausa. Tas par LNS. Pret vienkāršu nedzirdīgu cilvēku? Tas ir atkarīgs no paša. Kā tu pats uzvedies, tā pret tevi izturēsies. Sabiedrība kopumā tagad ir daudz atvērtāka un saprotošāka.

Delfi portālā Baiba Bicēna, Invalīdu un viņu draugu apvienības «Apeirons» pieejamības eksperte raksta, ka pēdējā laikā sarosījušies vairāki vājdzirdīgi cilvēki, kuri nekad nav mācījušies speciālajās skolās, nelieto zīmju valodu. Viņi meklē ceļu uz Apeirona vājdzirdīgo atbalsta centru. Kāpēc viņi nemeklē ceļu uz Nedzirdīgo savienību? Kā Jūs to komentētu?

Es to nevaru komentēt. Es šos cilvēkus nepazīstu un nezinu viņu problēmas. Vispār dīvaini. Ja viņi ir mācījušies parastajās skolās, nelieto zīmju valodu, tad kādas ir šo cilvēku problēmas? Nespēja iekļauties sabiedrībā? Vājdzirdīgajiem? Un ko tad viņiem vajag Apeironā, kāpēc ne Vājdzirdīgo biedrībā, ja jau viņi ir vājdzirdīgi? Kāpēc gan viņiem vispār būtu jāmeklē ceļš uz Nedzirdīgo savienību? Ko viņi te darītu bez zīmju valodas prasmes?

Gribētos dzirdēt Jūsu viedokli arī par jauno Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātskolu, kuras celtniecība gan pagaidām ir apstājusies. Vairāki cilvēki Izglītības Ministrijas un Rīgas Domes lēmumu celt milzīgu skolu ar gandrīz 400 vietām uzskata par dīvainu, zinot to, ka speciālajās skolās nedzirdīgo un vājdzirdīgo bērnu skaits ar katru gadu samazinās.

Man par šo lietu ir savs viedoklis. Pirmkārt tas ir jautājums par to, ka nedzirdīgi bērni nav nekādas padibenes, otrās vai trešās šķiras bērni. Pret viņiem jāizturas tāpat, pat daudz labāk nekā pret bērniem bez veselības problēmām. Tiem, kam nepatīk jaunās skolas celtniecība, es gribētu pajautāt – ko jūs piedāvājat? Es neesmu dzirdējis pilnīgi nekādas alternatīvas, neko konkrētu, vienkārši pret un viss. Tas man liekas ļoti aizdomīgi un nepieņemami. Vai šie «pretī - nieki» uzskata, ka pašreizējie apstākļi ir pieņemami? Vai viņi var nosaukt kaut vienu skolu Rīgā, kuras tehniskais stāvoklis ir vēl sliktāks?

Otrkārt. Es domāju, ka, izlejot ūdeni no vannas, nedrīkst izliet arī bērnu. Rīgas skolas ēkas tehniski jāsakārto, tomēr mans viedoklis ir tāds, ka valsts un pašvaldība varēja atrisināt šo problēmu gan lētāk, gan kvalitatīvāk. Ja es būtu lēmējs, tad vairāk domātu nevis par jaunu ēku, bet pagalma pusē būvētu piebūvi ar sporta zāli, klašu auditorijām un palīgtelpām. Tas ir mans viedoklis.

Mūsdienu tehnoloģiju sasniegumi ļauj tālmācībā arī cilvēkiem ar invaliditāti sekmīgi iegūt vai papildināt izglītību. Kāds ir Jūsu viedoklis par tālmācības iespējām nedzirdīgiem cilvēkiem?

Ņemot vērā hroniskās problēmas ar tulkošanas nodrošinājumu, manuprāt, tā ir ļaba izeja. Protams, ja šis piedāvājums paplašināsies un aptvers visas profesijas. Šo iespēju mums plašāk jāpopularizē.

LNS darbība zināmā mērā ir atkarīga no valsts politiskās situācijas. Ja Jūs būtu valdības vadītājs, tad kādas būtu Jūsu valdības prioritātes un kāpēc?

Labs jautājums. No sērijas – katrs līdzjutējs prot labāk spēlēt futbolu nekā paši spēlētāji. Es nekad neesmu domājis kā ministru prezidents. Nezinu. Pamēģināšu. Tā noteikti būtu izglītība (mulži nevienai valstij nav vajadzīgi), valsts aizsardzība un patriotisma veicināšana; visiem spēkiem censtos izmantot ES atbalstu (mani tracina, tas, ko pašlaik dara Latvijas ierēdniecība ar 2007. – 2013. gadam paredzēto naudu), noteikti samazinātu to cilvēku skaitu, kas sēž ministriju departamentos un visādās aģentūrās (man liekas, ja pusi no viņām aiztaisītu, neviens i nejustu). Nu, apmēram tā. Man liekas, ja es to darītu reāli, mani pēc pāris mēnešiem aizdzītu.

Kādi darbi un pasākumi ieplānoti nākošajā gadā?

To ir daudz. Ļoti daudz un tie ir dažādi. Liepājā un Rīgā ceru uzsākt būvniecību. Organizatoriskajā ziņā ieplānoti virkne semināru, vispār dažādi pasākumi. Būs ļoti daudz dažādu pieredzes apmaiņas braucieni starp biedrībām, ceru atsākt e-pasaules aktivitātes – mācīt lietot datoru, izmantot internetu, centīsimies līdz galam novest Equal idejas. Daudz darāmā, visu nenosaukt.

Liepājā būvēsiet nedzirdīgo klubu, vai pareizi? Ko Rīgā paredzēts celt?

2007. gada laikā LNS pēc piedalīšanās un uzvarēšanas projektu konkursā izveidoja divas speciālistu darba grupas un izstrādāja divas sociālās rehabilitācijas programmas nedzirdīgajiem/smagi vārdzirdīgajiem un nedzirdīgajiem ar garīgās attīstības traucējumiem. Šo programmu realizācijai Rīgā, Elvīras ielā plānots uzbūvēt sociālās rehabilitācijas centru. Liepājā plānojam uz mūsu kluba bāzes arī veidot reģionālu centru un iekļaut tā funkcijās sociālās rehabilitācijas darbu.

Ja pareizi saprotu, šinī gadā LNS darbība vairāk balstījās uz Eiropas Sociālā fonda naudu. Kāda izskatīsies LNS finansiālā situācija 2008. gadā?

Sobrīd ļoti grūti prognozēt. Mūsu ienākumi aug. Tomēr inflācija, nepārtraukti izdevumi aug vēl straujāk. Būs sūri grūti jāstrādā, lai saviltu galus kopā. Jāsamazina izdevumi – tas nekad un nekur nav bijis viegli un populāri.

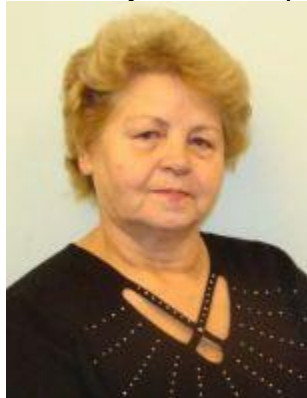
Ko Jūs novēlat mūsu nedzirdīgajiem Latvijā un pasaulē Jaunajā gadā?

Visu to labāko. Darbu, kas patīk. Sievu/vīru, ko mīli. Bērņus, kas dara prieku. Draugus, kam uzticies. Valsti, ko cieni. Dzīvi, ko labi dzīvot.

Kopā: visu varēt, spēt un paveikt

Maruta Piterniece

LNS viceprezidente, KC «Rītausma» direktore

Katrs mūsu darba un dzīves gads ir savādāks. Piemēram, it kā tie paši festivāli notiek katru gadu, bet – citā vietā, kas nosaka to citādu norisi un veidu: kādas tur iespējas, kāda radošā izdoma katrai biedrībai utt. Vai atkal šī gada koncerts Kongresu namā, kuru lieliski kuplināja ārzemju talanti...

Var droši teikt, ka kultūras laukā arvien veiksmīgāk notiek integrācijas process – kopā ar dzirdīgajiem koncertējam, veidojam sadarbību, pieredzes apmaiņas utt. gan Rīgā, gan reģionos.

Man prieks, ka atdzīvojies darbs Ventspils (jauna priekšsēdētāja) un Smiltenes (jauna darbiniece) biedrībās. Iespējas ir, ja vien grib strādāt. Ventspilī jauki nosvinēta jubileja, bet smilteniešiem eksāmens vēl priekšā – nākamgad jāuzņem

LNS pašdarbnieku festivāls. Lai veicas!

Vispār vairākas biedrības paveikušas lielu darbu projektu ietvaros. Paldies visiem, kas piedalījās! Vēl viens notikums – Rītausmas drāmas kolektīvs beidzot izrāvās pāri robežai, uz Lietuvu.

Klusi ceru, ka izdosies piepildīt dažas pavisam ikdienišķas lietas: izīrējot telpas, pietiekami nopelnīt, dabūt jaunus galdus un krēslus un pabeigt signalizācijas ierīkošanu kultūras namam. Protams, nodrošināt sekmīgu grupu sapulču un citu LNS nozīmīgo pasākumu norisi.

Novēlu visiem izturību, pacietību, savstarpēju sapratni. Atcerēsimies: kopā mēs spējam, kopā mēs varam, kopā mums palīdzēs Dievs, kopā mums izdosies Dievs. NEPADOSIMIES!

Edgars Vorslovs

LNS viceprezidents, LNS Komunikācijas centra valdes priekšsēdētājs

Nevaru izcelt vienu notikumu, jo padarīti daudzi labi darbi, bijuši jauki un interesanti notikumi. Atmiņā palicis LNS veiktais darbs projektos, tur izstrādātie produkti, kas vērsti uz nedzirdīgo sociālā statusa uzlabošanu un nostiprināšanu. Atmiņā palicis Nedzirdīgo dienas pasākums, WFD ģenerālā asambleja un kongress, dalība projektā «Deaf are not Deaf», kurš atzīts par labāko Eiropā 2007.gadā.

Personiski man notikums – augstskolas nomaīņa, konkursa izturēšana uz budžeta vietu un jaunu kontaktu rašanās, arī zināšanu papildināšana, kas rada citu skatījumu uz sabiedrībā notiekošajiem procesiem.

Daudz rūpju sagādāja darbs LM darba grupās – nepieciešama ļoti liela pacietība, lai izskaidrotu nedzirdīgo problēmu risinājumus, iekļautu tos likumdošanas un normatīvajos aktos.

Un, protams, jārisina nedzirdīgajiem aktuālā «tulku problēma». Tā ir sarežģīta, to ietekmē gan iekšējie, gan jo sevišķi ārējie apstākļi. Šeit saduras politikas, tās plašākajā nozīmē, darbaspēka un klientu mērķi un vajadzības. Tikai diemžēl, katram vajadzības ir savas un kopsaucēju atrast ir ļoti grūti. Tomēr esmu gandarīts, ka pamazām zīmju valodas tulku darbs kļūst profesionālāks, kvalitatīvāks. Esmu gandarīts, ka šobrīd starp LNS Komunikācijas centra darbiniekiem divi ir ar augstāko un astoņi ar nepabeigtu augstāko izglītību. Kvalificēta darbaspēka piesaistīšana un noturēšana, tā šobrīd ir vislielākā rūpe. Ieceru nākošgad jau ir daudz, bet tai pašā laikā pastāv arī nenoteiktība, ko rada dažādi apstākļi. Bet tas jau nav nekas slikts, jo problēma pastāv, lai to risinātu. Un, ja problēma skar arī tevi, tad pašam arī jāpiedalās tās risināšanā, nevis jāgaida, ka cits to tavā vietā atrisinās.

Lai 2008.gadā, kas pēc austrumu kalendāra būs žurkas gads, mēs negrauztu viens otru, bet strādātu kopīga mērķa labā. Lai mums izdodas pārvarēt visas krīzes un bedres, kas gaidāmas 2008.gadā, lai izdodas paveikt darbus ceļā uz nospraustajiem mērķiem un 2008.gada beigās būt apmierinātiem un gandarītiem, ar smaidu sejā.

Kāds bija un kāds būs mūsu dzīves gads?

Elvīra Čaika, Daugavpils RB vadītāja

Paldies visiem par apsveikumiem un vēlējumiem mūsu biedrības 60 gadu jubilejā. Bija jauki visiem tikties un atcerēties aizvadīto laiku.

Paši vēlreiz sakām paldies Nedzirdīgo dienas organizatoriem par skaisto koncertu

ar ārzemnieku piedalīšanos.

2007. gadā piedalījāties LNS projektu realizācijā, un tas mums sagādājis gan vairāk darba, gan vairāk interesantu notiku-mu, lici sarosīties, domāt un strādāt radošāk.

Ceram, ka nākošajā gadā spēsim visu paveikt, kā tas iecerēts projektā, un sagādāsim mūsu ļaudīm vēl daudz vērtīgu un interesantu notikumu šeit, Daugavpils biedrībā.

Raisa Cīvkunova, Ventspils RB vadītāja

Mans spilgtākais notikums šajā gadā ir, ka mani ievēlēja par Ventspils biedrības vadītāju. Šajā nelielajā laikā, kopš strādāju, biedrībā iestājās 8 jauni biedri, kas mums ir ļoti būtiski, lai saglabātu biedrību. Lielākās rūpes sagādā dokumentu noformēšana, jo tas man jādara pirmo reizi.

Bija arī jāsarīko mūsu biedrības 55 gadu jubileja. Paldies par dāvanu kartēm – mēs iegādājāmies mājas kinozāli un printeri ar kopētāju. Visumā manā dzīvē šis gads aizritējis mierīgi. Esmu priecīga, ka varu strādāt, palīdzēt citiem. Gribētos, lai mūsu biedru skaits augtu vēl tālāk.

Pateicos saviem biedriem par sapratni un atbalstu. Visiem LNS biedriem novēlu Ziemassvētkos gaišu mieru dvēselē un labu veselību visu nākamo gadu, ģimenes laimi un panākumus dzīvē.

Gundega Paņko, Liepājas RB vadītāja

2007. gads bija notikumiem un darbiem bagāts. LNS mērogā darbojās un noslēdzās divi lieli projekti «Klusās rokas» un «Darbs klusumā», kurā nedzirdīgie ieguva daudz zināšanu, kā uzsākt uzņēmējdarbību.

Prieks mums, liepājniekiem, ka varam strādāt jaunajā projekta «I=I+I (Integrācija ir informācija plus izglītošana)» – gatavojam informatīvos bukletus visiem Latvijas nedzirdīgajiem. Esam saņēmuši daudz pateicību par tiem, domāju, ka vajadzētu turpināt šo darbu, bet viss atkarīgs no līdzekļiem, ko LNS var atvēlēt šādām vajadzībām. Personiskajā dzīvē gada nogalē gaidāms priecīgs notikums – būšu omīte otrajam mazbērnam, ceru, ka būs mazmeitiņa, jo puisītis mums jau ir. Šo priecīgo notikumu sagaidīšu ar saviem mīļajiem Vācijā. Nākamajā gadā gaidīsim vēl citus projektus, kuros varam kopīgi darboties, uzzināt un iemācīties.

Svarīgs notikums mums vēl bija tas, ka šogad LNS nopirka zemi Liepājā, uz kuras būvēs mūsu jauno klubu. To gaidām ilgu gadus. Nākamajā gadā plānots uzsākt celtniecību, tad nu visi ceram 2009. gadā jau būt jaunajās mājās.

2008. gadā mūsu biedrībai būs jubileja – apirt 60. Jāgatavojas! Pricēsimies mūsu svētkos redzēt ciemiņus.

Lai svētku noskaņā dzimst ticība, cerība un mīlestība. Ļausimies jauniem sapņiem un jauniem darbiem.

Novēlu visiem, visiem stipru veselību, gaišas domas, un lai piepildās viss iecerētais.

Laima Kalštrēma, Kuldīgas RB vadītāja

Spilgtākais, jaukākais notikums 2007. gadā? To ir vairāki!

Pirmkārt, projektā, «Mēs sabiedrības daļa 2» veicām ļoti daudzas noderīgas un interesantas aktivitātes.

Mūsu biedrībai šogad apirtēja 55 gadu jubileja, ko atzīmējām kuplā skaitā skaistā vietā pie Ventas rumbas.

Neaizmirstams notikums Kuldīgas biedrībai bija mūsu pašdarbnieku uzstāšanās Rēzeknes festivālā, kurā mēs, 7 meitenes, ar krāšņiem tērpiem uzdrošinājāmies uzstāties ar kaut ko jaunu, nepieredzētu – deju hīta solī. Paldies sakām visiem Latvijas biedriem, kas izteica jaukas atsauksmes «Kopsolī» par Kuldīgas deju meitenēm.

Bet tas viegli nebija! Lielu darbu un rūpes man sagādāja mūzikas sameklēšana dejām, kā arī kustību apmācība visai grupai. Tas man bija izaicinājums, kas prasīja ilgu laiku, uzņēmību un drosmi.

Mūsu ieceres 2008. gadam saistās ar biedru vēlmēm un ieteikumiem nākamajā gadā biedrības telpās paveikt kosmētisko remontu, tāpat kā tas noticis citās biedrībās.

Bet vispār – lai nedzirdīgie biedri savā valstī būtu nodrošināti ar izglītību, darbu un labu atalgojumu, lai nebūtu jāmeklē iztikšana un laime svešās zemēs.

Novēlējums Ziemassvētkos visiem Latvijas nedzirdīgajiem biedriem: lai netrūktu siltums un omulība ģimenēs. Lai Jaunajā gadā ieejam ar cerībām un ticību, ka spēsim piepildīt savus nodomus gan dzīvē, gan darbā, gan sabiedrībā un ģimenē. Lai Žurkas gadā savā starpā neplēšamies, bet esam piemilīgi un draudzīgi visi kopā paveiktu labus darbus.

Dace Lāce, Valmieras biedrības vadītāja

Izcilākie notikumi: Nedzirdīgo dienas koncerts ar Vācijas un Čehijas dalībniekiem – bija ko redzēt un salīdzināt! – un Valmieras RB 60 gadu jubileja – prieks to sagaidīt skaistās, sakoptās savās otrajās mājās.

Liels darbs, pozitīvā nozīmē arī grūts – dalība dažādos LNS projektos, kas finansēti no Eiropas Savienības.

Nākamajā gadā, jāturpina iesāktais darbs. LNS vēlam noturēties kā vienotai un nesašķeltai organizācijai ar devīzi: Lielam kuģim Lielu peldējumu!

Bet vispār būsim kā žurkas – vizituzturīgākie un izdzīvot spējīgākie dzīvnieki uz zemes!

Juris Jerofejevs, Pļaviņu biedrības speciālists

Mūsu lielākais notikums 2007. gadā – Pļaviņu RB ieguvusi jaunas, izremontētas telpas un māja – jaunu jumtu. Un vēl – pie mums ieradās Domes locekļi no visas Latvijas. Nu, re – tāds notikums!

Lielu darbu sagādāja līdzdalība projektos, un tomēr – arī 2008. gadā LNS ir jāturpina darbs projektu realizācijā, tie visiem dod taustāmu labumu.

Novēlu – LNS un biedriem, arī visai tautai: mieru dvēselē, labu prātu un gaišas domas, mīlestību sirdī un stipru veselību!

Avīzei «Kopsoli» turēties: mēs bez tevis nu nekur, tu esi mūsu draugs un cerība, lai tev nākotnē veicas, lai viss piepildās, ko esat iecerējuši.

Vita Kamare, Rīgas biedrības priekšsēdētāja

Lielā mērā esam turējušies kopā – visa LNS lielā saime, pateicoties LNS prezidentam A. Pavlinam. Viņš ir daudz ko paveicis nedzirdīgo dzīves uzlabošanā, iesaistot mūs dažādos projektos, lai mēs, nedzirdīgie un vājdzirdīgie, spētu pilnvērtīgi dzīvot un integrētos pārējā sabiedrībā, apgūtu dažādas iemaņas, pieredzi, meklētu un atrastu darbu. Lai mums būtu drosme īstenot savus sapņus.

Rīgas biedrība kopā ar k/c «Rītausma» organizēja kultūras pasākumu «Zelta briedumā». Jubilāriem priekā mirdzēja acis, kad vēlējām turpmāk nezaudēt dzīvesprieku. Nozīmīga bija līdzdalība festivālā Rēzeknē, Nedzirdīgo dienas pasākumā. Pie-dalījāmies Valmieras, Kuldīgas, Daugavpils, Ventspils biedrību jubilejās, bija prieks redzēt viņu veikumu.

Priecājamies, ka mūsu pulkā ienāk jauni biedri. Skumstam par tiem, kuru vairs nav mūsu vidū.

Nesen bijām K. Ulmaņa muzejā. No turienes paņēmu dažas atziņas, ko cenšos ievērot darbā. Varbūt noderēs arī jums. «Īsiem vārdiem sakot, mums vairāk vajadzīgi ļaudis nekā statūti un instrukcijas.»

«Paļaujies uz sevi. Nekad neizrādi savu nespēku – pretojies viņam! Ar mazdūšību tu gūsi tikai neveiksmes...»

Katrā no mums dziļi mīt kaut kas īpašs. Paļausimies uz to. Novēlu visiem gaišu un cerīgu noskaņojumu Ziemassvētkos!

Ar baltām domām ieiesim 2008.gadā!

Sandra Gerenovska, Rēzeknes RB vadītāja

2007.gads bija notikumiem bagāts un radošs, visu uz pirkstiem saskaitīt nav iespējams. Tika realizēti vairāki projekti un pa-sākumi, nopirkta zeme zem LNS piederošiem īpašumiem. LNS šogad bija jubileju gads, svētku daudz (Valmieras, Ventspils, Kuldīgas un Daugavpils biedrībās). Cepuri nost mūsu LNS prezidenta A. Pavlina kunga priekšā par visiem veikumiem, iecerēm un domām LNS labā.

Manuprāt, spilgtākais valsts notikums ir prezidentu maiņa.

Neaizmirstams notikums pie mums bija festivāls «Vai tu mani dzirdi», kas sagādāja daudz raižu un rūpes, bet nobeigumā man personīgi arī lielu gandarījumu, ko nevarēja mazināt un sabojāt neviens un nekāda kritika.

Nepārvaramu grūtību nav, ja ir vēlē-šanās kaut ko darīt un paveikt. Vienmēr cenšos domāt, rīkoties optimistiski un ar pozitīvām domām. Izdevās realizēt daudz ieceru, piemēram, nomainīt jaunas āra durvis ēkai, kurā atrodas biedrības

telpas.

Ko varētu nākamajā gadā paveikt biedrības labā un personīgajā dzīvē? Ir daudz ieceru, ir savi mērķi un cerība, ka tie piepildīsies. Un tas ir galvenais, lai sāktu Jaunā gada ceļu.

Mans novēlējums VISIEM: «Lai Jaunā gadā būtu darbs, kas iepriecina. Draugi, kuriem var uzticēties. Lai makā vienmēr lieks latiņš. Lai saule spīd logā. Lai lietum vienmēr seko varavīksne. Un lai Dievs pilda sirdi ar prieku!»

Intervijas organizēja: Irīna Kristoforova

Gadumijas intervijas: Ticot, mīlot un gaidot...

Irīna Kristoforova

Ir aizskrējis atkal viens gads, un šobrīd, tuvojoties Ziemassvētkiem, laiks mazliet pelēkāks un drūmāks nekā gribētos. Tieši tāpēc mums šajā laikā jācenšas domāt gaišas, mierīgas domas. Mans vēlējums būtu – rūpīgi kopsim savas attiecības ar ģimeni, ar draugiem, ar kolēģiem, ar visiem cilvēkiem, kas ikdienā nāk mums pretī. Tuvojas gada skaistākais un visgaidītākais notikums – Ziemassvētki un gadumija. Tas ir laiks, kad visi steidzas pabeigt pēdējos darbus, nokārtot parādus. Tiek darinātas vai pirktas dāvanas, rotāta eglīte.

Ar nepacietību gaidām pusnakti, lai saskandinātu šampanieša glāzes un novēlētu labu cits citam, lai vērotu krāšņu salūtu, kas sveic Jauno gadu.

Novēlu visiem: lai Jaunajā gadā piepildās skaistākie sapņi!

Daudz gaišu dienu gaidīt un sveikt,

Daudz labu darbus plānot un veikt.

Daudz mīju vārdu dzirdēt un teikt.

Jaunajā 2008. Gadā to jums novēlu es, bet palūkosimies, ko saka citi jaunieši!

Mūsu dzīves gads – kāds bija, kāds būs?

Vīta un Uģis Stupāni, Salaspili

Aizvadītais gads mums bija ļoti nozīmīgs un skaists – nosvinējām savas kāzas laimīgo skaitļņu datumā – 2007.07.07. Tām sekoja meitiņas piedzimšana. Tāds saviļņojums, ko nekad neizmirsīsim.

Pagājušo gadumiju sagaidījām Aizkrauklē, kur draugu pulkā sarīkojām karnevālu, pērāmies pirtī un vēlējām cits citam labus vārdus.

Šogad domājam, ka būsīm mājās ar mazulīti Sāru – tā klusi un mierīgi.

Novēlam visiem Jaunajā gadā – gadu laimes; 12 mēnešu veiksmē; 53 nedēļas sauli sirdī; 356 dienas veselības; 8766 stundas mīlestības; 525600 minūtes labu garastāvokli. Par sekundi padomājiet paši!

Rolands Barkāns, Madona

Cūkas gadu kopā ar draugiem sagaidīju Tukumā. Raugoties svētku salūtā, tukšojām dzirkstoša šampanieša glāzi un novēlējām sev un draugiem labas lietas. Laiks pagājis tik ātri! Darbu bija daudz, bet man vēl daudz jāmācās tieši celtniecības jomā. Jauks notikums, kā katru gadu, bija Raiņa vakarskolā. Joprojām tur piedalos ar melodziesmām. Šoreiz tas paliks īpašā atmiņā – kopā ar Renāru Kauperu.

Vēl pagaidām nav nekādu plānu, bet gribētos svinēt Jauno gadu kompānijā ar labiem cilvēkiem, ar draugiem.

Novēlu: Lai Jaunajā gadā visiem apkārt būtu vairāk labu cilvēku. Lai stipra veselība, čaklums un gudrība nāk līdz ikdienā.

Liāna Rozīte un Vadims Jelzovs, Rīgā

Liāna: 2007. gadu aizvadījām Aizkrauklē, kur pasākumu rīkoja Irīna Kristoforova, Vita Stupāne un Daina Platace. Paldies viņām par brīnišķīgo karnevālu. Mums tas ir vēl labā atmiņā. Pati biju playboy zaķīte: īsie svārciņi ar balto līpiņu un garaušu cepure galvā. Jutos labi, bija jautri.

Vadims: 2008. gadu sagaidīsim Cēsīs kopā ar draugiem kādā pirtiņā. Tā mēs tradicionāli turamies kopā katru gadu.

Novēlam, lai 2008. gadā visiem gaišas domas, miers dvēselē, radošas idejas, darbā, siltas sirdis, laba veselība.

Mareks Antonovs, Madona

2007. gadu sagaidīju mātes mājās Madonā. Mierīgi, klusi ģimenes lokā. Arī 2008. gadu sagaidīšu tāpat. Gatavojamies 2008. gada basketbola sacensībām Vācijā. Novēlu lai 2008. gadā visiem spēks, neatlaidība, drosmē, vēlēšanās un varēšana vēl sekmīgāk veikt savus darbus, veidot dzīvi vēl labāku un skaistāku.

Novēlu mūsu basketbolistiem, lai nākamajā gadā mums būtu spēcīga komanda, jo mums būs jāstartē Eiropsas čempionātā Vācijā.

Vineta un Juris Kozlovi, Rīgā

Pagājušo gadumiju sagaidījām Igaunijā ar Karīnas Beisones draugiem. Patiešām jauki – kā dziesmā: svešās zemēs esot jauki, daudz jo daiļu brīnumu!

2008. gadu gaidot, gribētos būt kādā pirtiņā ar draugiem – nopērties un sagaidīt ar baltām un tīrām domām.

Novēlu visiem gaišus un priecīgus Ziemassvētkus. Darba veiksmēm bagātu ikdienu, labu veselību un savā reizē liksmu svētku prieku nākamajā gadā!

Liāna un Arnis Lukini, Rīgā

Šī gada jaunums – mūsu ģimenē mazulis, dēls Kristers. Tas arī aizņem visu manu laiku, tāpēc īpašu notikumu nav. Jauno gadu sagaidīsim savās mājās pie eglītes, sveciņu gaismiņā, kopā mūsu ģimenīte.

Novēlu veiksmīgu, spožām idejām bagātu 2008. gadu.

Daina Platace, Dainis Liepiņš, Rīga, Kuldīga

Pagājušais Jaunais gads bija ļoti interesants un īpašs, jo, pirmkārt, to organizējām kopā ar draudzenēm (jau divus gadus pēc kārtas rīkojam kopā), un, otrkārt, tas bija īpašs, jo notika arī karnevāls. Kā būs šogad?...hmm, pagaidām neesam izdomājuši konkrēti, ko darīsim.

Šajā gadā visinteresantākais bija draudzenes kāzas, kurā ar draugu pirmo reizi bijām vedēji. Patiešām mums izdevās labi noorganizēt šo pasākumu, lai gan pirms tam bija milzīgs uztraukums. Esam gandarīti par to, ka daudziem patika, jo šī bija taču pirmā reize būt par vedējiem. Šogad iestājos strādāt LNS par sekretāri un šis darbs man apmierina.

Mēs novēlam visiem, lai šie svētki būtu gaiši un priecīgi, lai jūs justu šo svētku sajūtu savu tuvinieku vidū. Atļaujiet jūsu mājās ienākt priekam, laimei un mīlestībai. Lai Ziemassvētku gaisma, miers un apskaidrība pavada mūs visu nākamo gadu līdz nākamajiem Ziemassvētkiem!

Kaspars Unte, Alojja

Šajā gadā ar draugiem nosvinēju savu 20 gadu jubileju. Esmu ļoti priecīgs, ka man ir tik daudz labu un jauku draugu. Vēl joprojām mācos Barkavas arodskolā un Raiņa vakara vidusskolā. Šajā vasarā ar ģimeni biju Horvātijā un Igaunijā Sāremā salā. Esmu pateicīgs savai ģimenei, kura mani vienmēr visās dzīves jomās atbalsta un ir kopā ar mani.

Brīvajā laikā mana mīļākā nodarbošanās ir atpūta pie jūras un basketbols. Spēlēju trijās komandās: Alojā, Barkavā, Rīgā – LNSF komandā. Mazliet skumji, ka Rīgas komandā nav trenera. Spēlējam amatieru līgā un bez trenera mums ir ļoti grūti. Gribu cerēt, ka komandai treneri sameklēs, vēlos sekmīgi pabeigt Barkavas arodskolu, turpināt mācības vidusskolā un atrast sev labu darbu.

Novēlu visiem siltus un priecīgus Ziemassvētkus un laimīgu, veselīgu, sportisku Jauno gadu!

Mana sirdslieta – MELODEKLAMĀCIJA

Regīna Rizika, LNS Domes locekle

Domājot par aizejošo gadu, vispirms nāk prātā Nedzirdīgo diena, kurā bija ielūgtas ārzemju aktieru grupas. Tas bija ko vērts!

Jāatzīst, vispār ar īpašu sabiedrisko rosību nevaru lepoties, vairāk esmu kļuvusi par mājās sēdētāju. Taču šad tad rodas kādas domas vai idejas, un tad man tās ir jāīsteno.

Man būtu vēlēšanās, lai Domes sēdēs mēs visi kļūtu aktīvāki. Parasti tajās runā vieni un tie paši biedri – A. Smons, V. Strazdiņš, L. Paulēns... Pārējie tādi klusi, tikai balso. Mums vajadzētu mācīties biežāk un drošāk izteikt savas domas, vērtējumus, priekšlikumus.

No jaunības mana aizraušanās ir melodeklamācija. Kaut arī vairs nedziedu dziesmas zīmēs, sirdī tās man dzīvo. Tagad ar Inesi Immuri esam sadomājušas uzrīkot tādu plašāku Latvijas mēroga saietu ar moto «Melodeklamācijai – 35». Domāju, ka tas varētu izdoties jauki, ja visi jaunie, vecie, bijušie, tagadējie dziesmu skandētāji salidotu un izdziedātu senas un mūsdienīgas dziesmas. *Tas mums iecerēts jau 24. februārī. Aicinu visus – sāksim gadu ar dziesmu. Un tad tā – ar dziesmu pa dzīvi visu gadu!*

Intervēja: Ilze Kopmane

Latvijas svētkos – uz „Pikšām”

Brigita Aldersone

Ar dažādiem pasākumiem LNS klubos un citās organizācijās – tika atzīmēta Latvijas dzimšanas diena 18. novembrī. Pieredzes apmaiņas nolūkā – par vienu no tiem, kurā pati piedalījos.

Sagaidot svētkus, Rīgas biedrības LNS valdes grupas biedri, pieaicinot arī pārējos interesentus no Elvīras ielas 19 mītnes, rīkoja izbraukumu uz LR pirmā prezidenta K. Ulmaņa dzimtās mājām – muzeju „Pikšas”. Dobeles pusē. Vispirms notika izziņas brauciens, vērojot Zemgales vēlā rudens ainavu un meklējot šo muzeju. Visiem, kuri nav vēl bijuši šajā vietā, noteikti, iesaku turp aizbraukt. Tur savākti daudzi materiāli, kas izvietoti restaurēto ēku kompleksā un par tiem spilgti un emocionāli stāsta gide. Klausoties Kārļa Ulmaņa likteņstāstu, daudziem acīs bija asaras...

Pēc tam konferenču zālē pasēdējām pie azaida galda. Muzeja direktors G. Ulmanis dalījās atmiņās par pieredzēto Sibīrijā, piedalījāmies Latvijas tematikai veltītos konkursos, dziedājām latviešu tautasdziesmas. Jā, šo pasākumu atklājām ar Latvijas himnu un nobeidzām ar LNS himnu. Paldies organizatorēm – laikraksta „Kopsolī” redakcijas darbiniecēm.

Un nobeigumā K. Ulmaņa atziņas, kas manuprāt, ļoti aktuālas arī šodien: „Darbs ceļ vīru, tomēr gan tikai darbs, kas padarīts, nevis tas, ko domājam kādreiz darīt vai kurš tikai nupat sākts.” (1922)

„Ja mēs katrs savu pienākumu būsīm izpildījuši, tad netrūks svētības ne tautai, ne valstij.” (1935)

„Tikai vienu nedrīkst zaudēt – savu sirds dedzību, šo vīziju par nākotnes mirdzumu un varenību; ja tā paliks dzīva, tad tauta uzvarēs grūtības, paliks dzīva

un dzīvos mūžīgi." (1937)

Priecīgā vēsts – skolas avīzei jubileja

Ilze Kopmane

Skolas avīze „Mūsu laiks”, kam pirms 5 gadiem iznāca pirmais numurs (datorizdrukā), pavisam nesen jauki atskatījās uz savu veikumu. Skolas zālē bija sapulcējušies vai visa skolas saime, sākot no mazajām klasītēm un beidzot ar lielajiem puīšiem un meitām, arī skolotāji un audzinātāji.

Jubilejas reizē izdots krāsains 25. Numurs un arī tajā – viss par skolas dzīvi. Redaktori bijuši trīs: Valdis Voitkevičs (tagad mācās Rīgas Mākslas un dizaina skolā); Rita Fedotova (dzīvo ārzemēs); tagad trešo gadu 11. Klases skolniece Madara Indriksone.

Viņai labi palīgi ir Edgars Ķuzis, Jekatrīna Mitenberga, Ieva Valdmāne, Rolands Bruģmanis. Un, protams arī skolotāji vienmēr līdzās, kad vajag padomu vai praktisku palīdzību, - Dzintars Stepāns, Inga Cepurīte, Aina Meikšāne. Tagad skolēni cer arī uz skolotāja Valda Šteinharda atbalstu.

„Mūsu laikam” jābūt vēl ilgus gadus. To vēlēja skolas direktore L. Morozova, jauniešu organizācijas prezidents, laikraksta „Kopsolī” redaktore un visi klātesošie. Smaidus izraisīja pašu skolēnu iestudētais humorpilnais uzvedums, kurā darbojās vai visa redkolēģija.

Un labi garšoja arī lielais jubilejas kliņģeris, kurš noslēgumā ierīpoja zālē, laistīdamies salūtsveču ugunīs.

Tāds nevaljīgs gads, kad apspriedām, risinājām, rakstījām, pierādījām, atskaitījāmies – no projekta uz projektu, viena darba pie otra, latviski – uz vienu mērķi: lai panāktu būtiskus uzlabojumus, redzamas pārmaiņas, jūtamus guvumus. Un tādi bija nenoliedzami!

Lielā mērā to noteica viena cilvēka - LNS prezidenta spējas ideju ģenerēšanā un to realizēšanā, prasme mobilizēt mūs komandas darbam, orientējoties uz rezultātu, neraugoties ne uz ko.

Mums te valdīja tāds tipisks darbholisms, kas prasa no cilvēka visu un vēl mazliet vairāk. Jāatzīst, tas devis rezultātus, bet dievs dod, lai mums pietiek izturības arī citus gadus. Un lai mums nākamgad pietiktu spēka, laika, vēlmes un naudas ne tikai raženi strādāt, bet savu reizi atpūsties, būt arī jautriem un interesantiem mūsu kopīgos vaļas brīžos.

Kāpēc par integrāciju jāmaksā?

Ivars Kalniņš, LNJO prezidents

Šajā gadā mazie un lielie notikumi, kādi ir bijuši Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācijai, ir spilgti un jauki. To vidū mūsu jauniešu dalība Pasaules Nedzirdīgo jauniešu nometnē Spānijā, Eiropas Nedzirdīgo savienības seminārā Šveicē, jauniešu nometnē Lietuvā. Attīstās sadarbība ar Lietuvas un Igaunijas jauniešiem.

Mūsu jaunieši labprāt dodas uz kaimiņvalstīm, ja tur ir kādi svētki, kā arī pie mums brauc viesi no turienes.

Šis gads bija pārbaudījums jaunajiem valdes locekļiem. Viņi apliecināja, ka spēj radoši strādāt un labi organizēt visus iecerētos pasākumus. Man tiešām ir palaimējies ar viņiem, īpaši tas attiecas uz viceprezidenti Karīnu Beisoni, – viņa bija man vislielākais palīgs ar savu nekad nezūdošo enerģiju. Prieks arī par to, ka mūsu brīvprātīgo pulks arvien palielinās. Visiem paldies!

Šogad LNJO tika uzņemta Latvijas Jaunatnes padomē. Mēs turpinām paplašināt organizācijas darbību un tās popularizēšanu dzirdīgo sabiedrībā. Nākamajā gadā LNJO apīt 5 gadi.

Gada sākumā man nebija viegli – bija jāveic darbs četros projektos. Tagad tie ir beigušies un varu ķerties atkal pie grāmatas, kas ir manas dzīves jēga.

Sūdzēties negribam, bet kaut ko pateikt gan. Organizācijai vislielākās problēmas ir ar tulkiem. Mēs nepārtraukti saņemam visādus uzaicinājumus, piedāvājumus un lūgumus no dzirdīgo sabiedrības par iespējamo sadarbību, piemēram, lekcijās, pasākumos, tikšanās utt. Šo ideju grauj jautājums: kurš maksās par tulka pakalpojumiem? Tādu gadījumu katru gadu kļūst aizvien vairāk.

Nespēju aizmirst jautājumu, ko uzdeva kādas vidusskolas klase, kas vēlējās noorganizēt tikšanos ar mūsu jauniešiem: Kāpēc par integrāciju vajag maksāt?

Mūsu tulku pakalpojumu organizēšanas politika principā neveicina nekādu integrāciju. Ja gribi ar kādu parunāties, maksā ragā.

Viena lieta, ko organizācija līdz galam nepaveica, – Nedzirdīgo jauniešu iniciatīvu centra izveidošana. Bet ļoti gribētos ticēt, ka nākamgad to spēsīm realizēt.

Vienmēr esmu vēlējies redzēt daudzus mūsējos, kas izcīna labāku vietu dzīvē tepat Latvijā tā, ka apkārtējie var pat pabrīnīties.

Vēlos pateikt mūsu jauniešiem: viņi Latvijā vienmēr ir vajadzīgi un gaidīti.

Atcerieties, meitenes, mūsu puisi ir vislabākie un visskaistākie pasaulē!

Pasaules nedzirdīgo tiesības uz zīmju valodu

Uldis Ozols

Bez īpaša nolūka uz 5 dienām apciemoju Stokholmu. Atbraucu no Islandes, lai izbaudītu rudenīgas brīvdienas, bet šajā karaļvalstī piedzīvoju neparastu notikumu. Tā nu pēc kārtas izklāstīšu.

Nedzirdīgie zviedri gatavojās demonstrācijai. Izrādījās, pēc kopīgās franču, beļģu un kanādiešu ierosmes WDF kongresā Madridē nedzirdīgo sabiedrībā plaši izplatījās ideja par to, ka turpmāk katru gadu pēdējā septembra svētdienā jārīko demonstrācija visās valstīs pasaulē laikā no pl.14 līdz 16, turklāt jāģērbjas melnās drēbēs. Šis pulcēšanās tēma – «Tiesības uz zīmju valodu. Cilvēktiesības» (*Sign Language Right. Human Right*) un mērķis – aizstāvēt savas valsts zīmju valodas tiesības, panākot, lai akceptētu zīmju valodu valsts valodas likumā.

Lai šī valoda neizzustu nākotnē, būtu jāvairo zīmju valodas lietotāju skaits, tostarp piesaistot tos, kuriem ievietoti kohleārie implantī. Vairumam no viņiem būtu vēlams iemācīties zīmju valodu, ja nu pēkšņi sabojātos šis implants un kādu laiku cilvēks nevarētu sadzirdēt skaņas. Ir novērots, ka pēc šīs operācijas lielākā daļā cilvēku jūtamas šaubas, pie kuras pasaules viņš īsti piederīgs – nedzirdīgo vai dzirdīgo? Proti, viņi mācījušies masu skolās, veiksmīgi tās beiguši, bet nezina, kurp tālāk doties, lai rastu ar citiem kopīgas intereses, apmeklētu pasākumus utt. Rezultātā šajos cilvēkos rodas nepilnvērtības komplekss, viņi jūtas atstumti malā. Tomēr vērojams, ka arvien vairāk cilvēku sāk apzināties savu piederību un atgriežas nedzirdīgo pasaulē, bet – nepārvalda zīmju valodu. Viņiem to apgūt grūti, tā tiek izšķiests daudz laika.

Katrā valstī parlamentam vajadzētu būt informētam par nedzirdīgo kultūru, šīs minoritātes tradīcijām utt. Lielākā daļa nedzirdīgo organizē pasākumus telpās, kur pārējā sabiedrība neredz. Tur arī tiek stabilizēta un popularizēta nedzirdīgo kopienas kultūra. bažas, ka līdz ar to valstu valdībām un sabiedrībai nav ne mazākas jausmas, kas tur notiek. Turklāt nekādu sūdzību arī nav, tāpēc liekas, ka ar nedzirdīgiem cilvēkiem ir kārtībā..

Tāpēc labi, ka nedzirdīgie organizē šādu demonstrāciju uz ielas, lai tauta pamanītu, ko tad vēlas nedzirdīgo minoritātes grupa, kādas tiesības tā pieprasa.

Vairākums no nedzirdīgajiem pat nezina, ko nozīmē „identitāte”, bet nedzirdīgo

dienā notiek dažādas lekcijas par nedzirdīgo zīmju valodu, kultūru un savām tiesībām.

Tiešām bija labi piemēri Islandē, kur katru gadu Nedzirdīgajiem sniedz jaunu pieredzi un idejas par viņu tiesībām. Tikai tā, pakāpeniski sabiedrība apjēgs, kas īsti ir nedzirdīgo kultūra un identitāte.

Tā, pirmā demonstrācija notika 29.septembrī Jaunzēlandē un tā turpinājās 24 stundu laikā līdz pēdējai valstij – ASV. Zviedrijā tā notika Ērebrū (ap 200 km no galvaspilsētas) pēc Zviedrijas Nedzirdīgo asociācijas izvēles. Tajā piedalījās mazs cilvēku skaits – ap 100. Radās domstarpības, kas atspoguļojās Nedzirdīgo asociācijas mājaslapā izvietotajā forumā. Noskaidrojās, ka lielākā daļa tomēr pamatoti vēlas, lai nākamā šāda akcija notiktu tieši Stokholmā, kur atrodas valsts parlaments. Jāsaprot, ka ar šādu rīcību tiek atbalstītas zīmju valodas tiesības ne tikai katram savā valstī, bet arī visas pasaules mērogā, kur kāds parlaments neizprot situāciju un šo tiesību nepieciešamību..

Pēc demonstrācijas pl.16 cilvēkam jāaizdedzina svece mājās vai kaut citur, lai vienotos kopīgi idejai par tiesībām uz zīmju valodu gan savā ī, gan citās valstīs. Vakarā zviedru nedzirdīgi pulcējās un atpūšas savā klubā.

Par demonstrāciju varat skatīties internetā:

<http://vide.google.com/videoplay?docid=-5526991288375669704&pr=goog-sl>
vai <http://mainsparis.skyrock.com>

Renārs Kaupers dzied kopā ar mums

Inese Immure

6. novembris Raiņa 8. vakara (maiņu) vidusskolai bija īpašs. Muzikālajā uzvedumā kopā ar dzirdīgiem un nedzirdīgiem skolēniem uzstājās populārais dziedātājs Renārs Kaupers. Kopīgi tika nodziedātas vairākas dziesmas no «Prāta Vētras» repertuāra.

Koncerta sākumā izskanēja vairākas slavenās britu rokgrupas «The Beatles» dziesmas, ko vājdzirdīgie skolēni izpildīja angļu zīmju valodā. Šīs dziesmas bija kā sveiciens Lielbritānijas vēstniecībai, kura sadarbībā ar Britu padomi organizēja iekļaujošās izglītības projektu konkursu „Kopā/Together”.

Raiņa vakarskolas, kas bija viena no konkursa laureātēm, paveikto vēroja arī bērnu un ģimenes lietu ministrs Ainars Baštiks. Viņš dziedāja līdzī pazīstamākajām dziesmām un pateicās R. Kauperam par līdzdalību šajā projektā. Populārajam dziedātājam ir daudz piedāvājumu un darba, tomēr viņš atrada laiku uzdziedāt kopā ar tiem, kas dzied zīmju valodā. Televīzijas raidījumā „Kopā”, kurā bija sižets par šo koncertu, Renārs Kaupers atzina, ka viņam, tāpat kā dziedātājam Zigfrīdam Muktupāvelam, uzstāšanās kopā ar dziesmu izpildītājiem zīmju valodā sagādājusi patīkamu satraukumu un emocionālu pārdzīvojumu. Kaupers kopā ar Raiņa vakarskolas skolēniem dziedās arī laikraksta «Diena» rīkotajā konkursa «Latvijas Lepnums» noslēguma pasākumā 26. decembrī TV - 3 kanālā sekojiet programmai.

Kopā ar Raiņa vakarskolas skolēniem uzstājās arī Valmieras Nedzirdīgo bērnu skolas un Rīgas 1.speciālās internātpamatskolas audzēkņi.

P.S. Īpaša pateicība Jurim Grundulim (junioram) par sagādāto iespēju apgūt dziesmas angļu zīmju valodā.

Rūķīši no Ligatnes

Daiga Delle

Lielie rūķi Anda (27), Māris (25) un mazie rūķīši – Markuss (2,5) un Maksis (3 mēneši) = Evertovski dzīvo Līgatnē.

Anda un Māris ir kopā jau 11 gadus kopš Valmieras vājdzirdīgo skolas laikiem. Anda vēl 2000. gadā beidza Rīgas Raiņa vakarskolu, savukārt Māris beidzis Rīgas Amatniecības skolu, kur bijis vienīgais puisis kursā ar dzirdes traucējumiem.

Ģimenē ienācis mazais rūķītis

Šogad viņu Ziemassvētki būs vēl ģimeniskāki, mīļāki, jo nu viņu ģimenītē ienācis vēl viens mazs rūķītis – mazais Maksis. Māris saka, ka šogad svētki būs savādāki ar to, ka viņiem abiem ar Andu jādodomā, kā šo Ziemassvētku brīnumu spilgtāku padarīt lielajam dēliņam Markusam, kuram nu jau pašam braši raisās sava valodiņa un brīnumpilnās bērna acis kāri tver visu uz pasaules notiekošo. Gan Māris, gan Anda nāk no kuplām ģimenēm, kurās augstu godā dzimtas tradīcijas. Pirmie iespaidi par Ziemassvētkiem bērnībā abiem saistās ar lielām bailēm no kaimiņu salaveča (smejas). Tad nācās vien līst laukā no pagultes un noskaitīt visīsāko dzejolīti, lai saņemtu ilgi gaidīto dāvanu.

Anda un Māris ar mīlestību stāsta par saviem tētiem, kuri katru gadu devušies pa sev vien zināmām meža takām pēc visskaistākās eglītes. Savukārt eglītes rotāšana vienmēr bijusi bērnu ziņā. Īpaši par to abu ģimenēs atbildēja tieši māšas. Anda ir viena no trejmāsiņām. Māsiņas vienmēr centušās katru gadu eglīti rotāt savādāk. Un vienmēr grieztas skaistās papīra sniegpārslīņas, kuras katru gadu kļuvušas sarežģītākas un skaistākas, jo māsiņas auga lielākas.

Arī Mārim ar brāli ir vēl 2 māšas. Līdz ar to šī gatavošanās Ziemassvētkiem vienmēr bijis jautrs notikums.

Un kur nu vēl pīrāgi apaļvaidziši, skaisti brūnos vēderus iegūlušī lielos grozos, kas pārklāti ar baltu līnu dvielī. Un tik viltīgi saldi smaržojošo piparkūku smarža, kas sajaucas ar eglītes smaržu. Nu kaut svētki ātrāk būtu klāt.

Sapnis par savām mājām

Anda atceras pirmos Ziemassvētkus Māra ģimenē. Toreiz tā bija lielā iepazīšanās ar nākamajiem radniekiem. Tas bijis neparasts Ziemassvētku vakars. Bija vienkārši labi. Tik daudz gaišu Emociju !

Tagad Anda ir tā, kas piedomās, lai Māra vecāku mājā, kur viņi mīt vienā istabiņā, var just, ka Ziemassvētki vairs nav aiz kalniem. Tie ir mandarīni, adventes vainadziņš un sveces, kas rosina pārdomāt pagātņi un izsapņot nākotni. Visvairāk domas raisās par abiem puisīšiem. Bet Anda ir mīļa, rūpīga māmiņa un puisīši aug laimīgi.

Tētis Māris vienmēr ir čakli strādājis, lai ģimenītei nekā netrūktu. Mārim paveicies, ka var strādāt tepat Līgatnē par galdnieku un izgatavot dizaina mēbeles. Māris min, ka atrast darbu nekad nav bijusi problēma, jo Mārim ir laba izglītība un darba pieredze. Galvenie klienti ir rīdzinieki, pat sabiedrībā populāras personas.

Savukārt Anda algotu darbu nav strādājusi, bet viņai ir pats galvenais darbiņš uz pasaules- dēliņu audzināšana, mājas solis. Tagad lielākā apņemšanās – iegūt autovadītājas tiesības. Tad Māris dāvināšot Andai smuku auto, ar kuru viņai un pārējiem ģimenes locekļiem ikdienas gaitas būs vienkāršāk paveicamas!

Protams, abi sapņo par savām mājām, kur neviena netraucēti varētu baudīt savas ģimenes kopabūšanu. Pagaidām pat Līgatnē labu īrētu dzīvokli par saprātīgām naudiņām atrast ir problēma!

Markusiņam pirmie Ziemassvētki bija piecos mēnešos, togad viņš vēl neaptvēra, cik skaisti svētki tie ir. Toreiz viņam pats svarīgākais bija mamma, tēta mīļās rokas! Nākamie Ziemassvētki bija 1,5 gadu vecumā, tad jau Markuss abās mājās – gan Līgatnē, gan Skrīveros, kur mīt Markusiņa vecvecāki, saņēma daudzas dāvanas.

Vecāki smejas atceroties, cik ātri, ar uztraukumu sirdī Markuss izsaiņojis dāvanas. „Tieši tāpat kā es bērnībā”, smejas Māris. Pašu lielāko dāvanu sagādāja Markusa vecāki - viņš tika pie jaunas gultiņas, jo bija jau tik liels, ka sētiņgultiņu noglabāja brālītim.

Un tad vēl bija pirmā nopietnā eglīte Līgatnes kultūras namā. Bet šogad ir savādāk- Markusiņš ir izaudzis, kopš septembra apmeklē bērnudārzu, kurā mācās pirmo dziesmiņu un dzejoliņu par Ziemassvētkiem. Anda un Māris ar nepacietību gaida pirmo Markusa eglīti dārziņā.

Kā sameklēt isto eglīti

Šogad Māris domā turpināt savas ģimenes tradīciju – kad Māris bija mazs, viņš ar tēti vien devās eglītes meklēšanā. „Tā ir vesela bauda meklēt eglīti. Atrast mūsu vienīgo un isto! Un tās domas, kas raisās mežā! Labās domas,” domīgi saka Māris. „ Tagad, kad tēta vairs nav, par eglīti gādāju es viens pats, istā reize, lai ņemtu uz mežu līdz ar Markusu!” nosaka Māris.

„Mēs vēlam priecīgus un gaišus Ziemassvētkus lieliem un maziem! Mums visiem draugiem šobrīd sadzimuši mazi bērniņi, tāpēc mums kopā ar mazajiem dota iespēja atgriezties bērnībā, baudīt tādas Ziemassvētku sajūtas, kādas saprot un jūt mūsu mazie! Tās jau arī ir visistākās un visjaukākās sajūtas!” atzīst Māris un Anda, kad top jaukais rūķiņu ģimenes foto.

Jaungada sagaidīšana Eiropā

Ivars Kalniņš

Katru gadu pasaules nedzirdīgie un vārdzirdīgie parasti sagaida Jauno gadu kādā Eiropas vai cita kontinenta valstī. Tā kļuvusi par tradīciju jau gadiem. Šogad ir iespēja sagaidīt 2008. gadu Austrijā un Lielbritānijā.

Austrija. Tur būs 2. Eiropas Jaunā gada zīmju valodas lietotāju festivāls «Eiropas vizuālā skaņa 2007/2008» ar plašu 3 dienu (29. – 31. decembrī) programmu. Tajā ir paredzēti nedzirdīgo deju un vizuālie mūzikas šovi, profesionālu un amatieru poētikas sniedzēji, matu stilistu un ķermeņa gleznošanas šovi u.c. Ieeja uz 3 dienām ir 62 eiro. Paredzētas vērienīgas un pompozas svinības. Šis pasākums pirmoreiz notika 2005. gadā, kad sanāca kopā 900 dalībnieki no 34 dažādām valstīm. Plašāka informācija skatāma [www:visualbrain.net/eto](http://www.visualbrain.net/eto) (angļu valodā).

Lielbritānija. Jaungada vakara svinības (party) 31. decembrī Londonā sola visgarāko Eiropas party, uz kuru sanāks ne-dzirdīgie no visas pasaules. Būs nedzirdīgo kino, šovi, mākslinieku radošo darbu un vizuālo izpausmju izstāde u.c. Ieeja – 20 mārciņas vai 30 eiro. Plašāka informācija skatāma: www.deafrave.com.

Gada cilvēks un Gada notikums 2007

(atbildi ierakstīt vai atzīmēt ar X)

1.LNS nozīmīgākais Gada cilvēks

2.LNS nozīmīgākais Gada notikums

3. LNS gada lielākā problēma

4. Vai Jūs apmierina LNS darbs?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

5. Vai Jūs apmierina Zīmju valodas centra darbs?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

6. Vai Jūs apmierina Komunikāciju centra darbs?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

7. Vai Jūs apmierina laikraksta «Kopsoli» darbs?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

8. Vai Jūs apmierina LNSF darbs?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

9. Vai Jūs apmierina Surdopalīdzības centra darbs?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

10. Vai Jūs apmierina reģionālo biedrību darbs? Kuras?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

11. Vai Jūs apmierina Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācijas darbs?

q Jā q Nē q Nezinu

Kāpēc? _____

12. Kuras valsts iestādes, firmas, organizācijas, Jums liekas draudzīgas pret nedzirdīgiem cilvēkiem? Kāpēc?

13. Kuras valsts iestādes, firmas, organizācijas, Jums šķiet nedraudzīgas pret nedzirdīgiem cilvēkiem?

Kāpēc? _____

14. Ko Jūs vēlētos 2008. gadā sagaidīt no valsts?

15. Ko Jūs vēlētos 2008. gadā sagaidīt no LNS?

Īsas ziņas par sevi:

Vecums: _____ q līdz 20g. q 20 – 30 q 30 – 50 q 50 - ...

Dzīvesvieta: _____

Nodarbošanās:

q mācās

q nodarbināts
q bezdarbnieks
q pensijā
q cits

Paldies par atsaucību!

P.S. Interesantāko atbilžu autori saņems redakcijas balvu (ja būs norādīts uzvārds).

Laiks piemirst, pamāt ardievas Aizejošam

No redakcijas

Ir pagājis ārkārtīgi darbīgs gads, kad nereti licies – nu ir par daudz, nu vairāk nav iespējams. Un tad kaut kas atkal ir laimīgi garām un var ķerties pie nākamā darba. Un tā tas nebija tikai redakcijā, bet vērojām – arī citi kolēģi tādi steidzīgi, norūpējušies, iegrimuši savu lietu darīšanā, Nebija mums vairs laika ne sarunām, ne pārrunām, ne vārda, ne dzimšanas dienām un jubilejām. Arī svētkos knapi saskrējām uz brītiņu kopā, lai tik ātri atkal dotos prom – pie sava rakstāmgalda un datora.

